

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 18573

гр. София, 30.05.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, второ отделение 27 състав, в закрито заседание на 30.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

като разгледа дело номер **7351** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Глава единадесета от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба на „ОЛИВА“ АД срещу Българска агенция по безопасност на храните за заплащане на обезщетение за имуществени вреди – претърпяна загуба от оттеглени незаконосъобразни административни актове, издадени от длъжностно лице – инспектор към ОБДХ В. Т.. По делото е постъпил отговор на исковата молба от Българска агенция по безопасност на храните, с който се възразява за пасивната легитимация на БАБХ по делото, тъй като се твърди вредите да се произтекли от акт на длъжностно лице от структурата на ОБДХ В. Т., която е самостоятелно юридическо лице. С разпореждане от 07.12.2023г. на ищеца са дадени указания по реда на чл.205, ал.2 АПК. В изпълнение на указанията, с молба от 22.12.2023г. ищецът заявява, че като ответник по делото следва да се конституира ОБДХ В. Т. и насочва иска си срещу него. С разпореждане от 08.01.2024г. на основание чл.205, ал.2 АПК като ответник по делото е конституирана Областна дирекция по безопасност на храните – [населено място], като досегашният ответник - Българска агенция по безопасност на храните, е заличен.

Ищецът твърди, че в качеството си на купувач е сключил договор за покупко-продажба № О-122-896-S/24.02.2023г. с „HUMANS GLOBAL CORPORATION LIMITED”, London, United Kingdom (като продавач) за закупуване на суров слънчоглед с украински произход по правилата на FOSFA 28, за хиляда метрични тона суров слънчоглед, реколта 2022г., който да бъде доставен в периода 01.03.2023г. – 31.03.2023г. Твърди, че задължение на купувача е да заплати дължимата цена, както и да извърши разтоварване на стоката веднага след пристигане на камиона, като разтоварната норма следва да бъде 100 метрични тона на ден. Твърди, че продавачът е изпълнил задължението си и стоката е превозена и доставена до базата на „ОЛИВА“ АД в [населено място] в периода 07.04.2023г. – 11.04.2023г. Твърди, че не е могъл да изпълни задължението си и да предприеме веднага разтоварване на камионите, тъй като след извършени проверки на място от старши инспектор към ОБДХ – В. Т. на 10.04.2023г. и 11.04.2023г., са издадени от него: Разпореждане за

забрана № 303/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 304/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 305/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 306/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 352/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 353/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 354/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 355/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 356/11.04.2023г. и Разпореждане за забрана № 357/11.04.2023г., с които е забранено транспортиране, търговия, пускане на пазара и преработка на суров слънчоглед, като на основание наложените забрани, камионите са пломбирани от Агенция Митници. Взети са проби от товара, които са изпратени за изследване. Ищецът оспорил пред административен съд – П. цитираните разпореждания. В хода на образуваните дела, тези актове били оттеглени от органа, който ги е издал с нови актове – разпореждания за насочване на храни от 28.04.2023г. От този момент, ищецът могъл да разтовари доставената стока. Твърди, че за периода от 10-11.04.2023г. до 28.04.2023г. товарът незаконосъобразно е бил задържан съгласно горесцитираните разпореждания, тъй като стоката е разполагала с необходимите документи и е отговаряла на законовите изисквания. При липса на данни за извършено нарушение твърди, че незаконосъобразно е бил възпрепятстван от действията на административния орган да изпълни задълженията си по договора и веднага след пристигане да пристъпи към разтоварване на камионите. Заради това неизпълнение е платил на продавача уговорената неустойка за дните на забава при разтоварване на камионите общо в размер на 11 010 щатски долара с левова равностойност от 19 701,40 лева, която сума претендира като обезщетение за претърпените вреди от оттеглените административни актове, ведно със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба – 31.07.2023г., до окончателното изплащане. Прави искане и съдът на основание чл.204, ал.3 АПК да установи незаконосъобразността на оттеглените актове – горесцитираните разпореждания за забрана.

Ответникът - Областна дирекция по безопасност на храните – [населено място], чрез своя пълномощник подава писмен отговор, с който оспорва иска. Поддържа, че разпорежданията за забрана са издадени, не поради констатирани нарушения, а в изпълнение на Заповед № РД11-790/03.04.2023г. на изпълнителния директор на БАБХ и за осъществяване на възложените правомощия да се осъществява контрол на всички пратки на зърно с произход У., за които е получено уведомление от регионалните митнически поделения. По тези възражения поддържа, че актовете не са незаконосъобразни. Оспорва и ищецът да е претърпял посочените в исковата молба имуществени вреди, както и да е налице причинна връзка с издадените актове.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава становище за неоснователност на исковата претенция.

С определение в съдебно заседание на 29.04.2025г. съдът е обявил устните състезания за приключени и, че ще се произнесе с решение.

Съдът като взе предвид становищата на страните и събраните по делото доказателства намира, че исковата молба, с която е сезиран е недопустима за разглеждане по предявения съдопроизводствен ред.

По делото не са спорни следните обстоятелства, които се установяват и от събраните писмени доказателства:

От приетите като писмени доказателства декларации за допускане за свободно обращение и специален режим – употреба за специфични цели – декларация за специфична употреба, се установява, че на 07.04.2023г. са доставени в базата на „ОЛИВА“ АД (като купувач) в [населено място], 22510/22460 кг. слънчоглед, натоварени на камиони HRE298/V657LG. Стоката е износ от У., а продавач – Humans Global Corporation Limited, дружество регистрирано във Великобритания, с адрес: London, 71-75 Shelton Street, Covent Garden.

Последвали са още следните доставки: на 07.04.2023г. са доставени 21630/21580 кг. слънчоглед

натоварени на камиони СЕ8334ВК/СЕ3973ХР; 22150/22100 кг. слънчоглед натоварени на камиони СЕ5499ЕН/СЕ4599ХР и 21950/21900 кг. слънчоглед натоварени на камиони СЕ9405ЕВ/СЕ2905ХР; на 10.04.2023г. са доставени 21300/21250 кг. слънчоглед натоварени на камиони АО8211НМ/АО1572ХФ и 21590/21540 кг. слънчоглед натоварени на камиони АО7080НМ/АО7060ХР; на 10.04.2023г. са доставени 21870/21820 кг. слънчоглед натоварени на камиони ВЕ1793ЕР/ВЕ2789ХМ, 22350/22300 кг. слънчоглед натоварени на камиони ВІ1899ЕТ/ВІ3612ХК и 22610/22560 кг. слънчоглед натоварени на камиони ВІ5527СН/ВІ1196НР.

На 10.04.2023г. и на 11.04.2023г., в производствената база на ищеца „Олива“ АД в [населено място], е извършена проверка от старши инспектор при ответника – ОБДХ – В. Т. – Ц. Й., който е издал приложените по делото Разпореждане за забрана № 303/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 304/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 305/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 306/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 352/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 353/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 354/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 355/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 356/11.04.2023г. и Разпореждане за забрана № 357/11.04.2023г. Актовете са издадени на основание чл.24, ал.1 от Закона за управление на агрохранителната верига (ЗУАВ) и чл.138, пар.2, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2017/625 и с тях е забранено транспортиране, търговия, пускане на пазара и преработка на суров слънчоглед /цяло зърно/ с произход У., като не се спори, че това са количествата доставени с цитираните по-горе камиони, за които са издадени декларациите. Посочено е, че стоките се намират в обект за производство на нерафинирани растителни масла и белене на слънчогледови семки на „Олива“ АД в [населено място]. Актовете са издадени по бланка Образец КХ № 17 от Приложение № 17 към Заповед № РД 11-1696/24.07.2020г. на изп. директор на БАБХ, „Поради следните причини: Заповед № РД11-790/03.04.2023г. на изпълнителният директор на БАБХ, Уведомление № 26/07.04.2023г. от Агенция Митници, Териториална дирекция-Митница Р.“. Графата „С което е нарушен/са нарушени:“, в която се посочват съответните разпоредби и нормативни актове, които са нарушени, е оставена празна. По-нататък, по образец следва текстът, че описаните храни се оставят на съхранение в обекта при подходящи температурни условия до получаване на резултати от лабораторни изпитвания и окончателната преценка за начина на тяхната реализация.

В присъствието на представител на ищеца, са взети проби от доставения слънчоглед, за което са издадени приложените Акт за вземане на проби от 10.04.2023г. и 11.04.2023г. (по един за всяко отделно разпореждане за забрана), като в актовете за вземане на проби са цитирани регистрационните номера на камионите, от които е взета пробата, както и разпореждането за забрана, с което е забранено разпореждането с товара от съответния камион. Посочено е, че пробите се изпращат за изпитване в ЦЛХИК [населено място].

Цитираните по-горе разпореждания за забрана издадени от инспектор при ОБДХ – В. Т., са обжалвани от „ОЛИВА“ АД, като по жалбите са образувани следните дела пред Административен съд – Плевен – 344/2023г., 345/2023г., 346/2023г., 347/2023г., 330/2023г., 339/2023г., 340/2023г., 341/2023г., 342/2023г. и 343/2023г. Това обстоятелство не е спорно, а и е видно от общодостъпната електронна деловодна система на АдмС – П..

Не е спорно, а и от приетите като писмени доказателства е видно, че след образуване на делата, инспекторът в ОБДХ – В. Т. е издал Разпореждания за насочване на храни от 28.04.2023г. (приложени по делото), съгласно Приложение № 16-Образец КХ № 16, с които разпореждания задържаните количества слънчоглед са насочени за преработка. Във всяко от разпорежданията са посочени съответните камиони и задържаните с тях количества слънчоглед, както и мястото им на задържане – обекта на „Олива“ АД. Посочените причини са: „Представяне на резултати от лабораторни изпитвания, без да са установени несъответствия по изследваните показатели.“

Безспорно е, а и от справка в общодостъпната деловодна система на АдмС – П. се установява, че производствата по всички дела – цитирани по-горе, са прекратени с влезли в сила определения. В настоящото производство са приети като писмени доказателства още и електронна кореспонденция – изпратено писмо на 26.04.2023г. от [електронна поща] до [електронна поща], в което е посочено, че се касае за камиони Humans. Записано е, че шофьорите на камионите искат плащане за престоя, като съгласно уговорката с превозвачите, таксата за демюрейдж/престой за територията на У. възлиза на 100 евро на ден. Посочени са дните престой, до датата на писмото и начислената до момента такса. Прието е като писмено доказателство потвърждение от Humans Global Corporation Limited, за получена от „Олива“ АД сума в размер на 11010 щатски долара – за престой/демюрейдж на камиони. Приложена е и издадената фактура за плащането - № 0505/458 от 05.05.2023г. на стойност 11 010 щатски долара, с издател - Humans Global Corporation Limited, получател - „Олива“ АД и описание (основание): Плащане на демюрейдж за камионите А08211НМ/А01572ХФ, А07080НМ/А07060ХР, В15527СН/В1196НР, В1899ЕТ/В13612ХК, НРЕ298/В657LG, ВЕ5750СМ/ВЕ9039ХО, ВЕ1793ЕР/ВЕ2789ХМ, СЕ8334ВК/СЕ3973ХР, СЕ5499ЕН/СЕ4599ХР и СЕ9405ЕВ/СЕ2905ХР. Вещото лице по изслушаната по делото съдебно-икономическа експертиза, потвърждава, че на 11.05.2023г. е получено плащането извършено от ищеца „Олива“ АД в полза на Humans Global Corporation Limited, за сумата по цитираната фактура.

Разпитаната е като свидетел М. К. К. (чрез преводач), работеща в „Олива“ АД, която дава показания за практиката на сключване на договори с международни партньори, както и стандартното уговаряне на неустойка за престой на неразтоварени камиони.

Приети са още като писмени доказателства – Заповед № РД11-790/03.04.2023г., издадена от изпълнителния директор на БАБХ, с която на основание чл.3, ал.1, т.8 от ЗБАБХ и във връзка със сигнали от НАЗ за нерегламентиран внос на зърно от пшеница, царевица и слънчоглед за преработка от У., е наредено в срок от 03.04.2023г. до 03.05.2023г. вкл., директорите на ОБДХ, да създадат организация за осъществяване на официален контрол на всички пратки зърно от пшеница, царевица и слънчоглед, за преработка с произход У., за които е получено уведомление от регионалните митнически поделения. Към заповедта са приложени писмо от зам. министър на земеделието от 24.02.2023г. и сигнал от Национална асоциация на зърнопроизводителите, адресиран до министъра на земеделието.

Видно е от заявените от ищеца обстоятелства на които основава иска си, че претендира обезщетение за имуществени вреди – претърпяна загуба от плащане на неустойка в размер на 11 010 щатски долара, поради неизпълнение на задължението му да разтовари и освободи камионите доставили уговорените количества слънчоглед, в базата на дружеството в [населено място], която неустойка е платена на продавача Humans Global Corporation Limited. Обезщетението се претендира по реда на глава единадесета от АПК, като вреди от незаконосъобразни и оттеглени административни актове (изрично позоваване в исковата молба и в хода на производството), а именно - Разпореждане за забрана № 303/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 304/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 305/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 306/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 352/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 353/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 354/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 355/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 356/11.04.2023г. и Разпореждане за забрана № 357/11.04.2023г., всички издадени от инспектор в ОБДХ – В. Т.

Процесуалният ред, по който засегнатият гражданин или юридическо лице може да търси обезщетение за причинени му имуществени и/или неимуществени вреди от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, е уреден в

Глава единадесета "Производства за обезщетения" на АПК. В зависимост от правната характеристика на източника, от който се претендират вреди – административен акт, действие или бездействие, в чл. 204, от ал. 1 до ал. 4 АПК, законодателят е предвидил различни процесуални възможности за реализиране на правото на обезщетение: 1. след отмяна на административния акт по съответния ред – чл. 204, ал. 1 АПК; 2. при предявяване на претенцията за обезщетение в производството по оспорване на административния акт – чл. 204, ал. 2 АПК; 3. при установяване на незаконосъобразността на акт, който е нищожен или оттеглен в производството по иска за обезщетение – чл. 204, ал. 3 АПК; 4. при установяване на незаконосъобразността на действието или бездействието от съда, пред който е предявен искът за обезщетението – чл. 204, ал. 4 АПК. Безпротиворечиво се приема в практиката на ВАС, обективиранза и в Определение № 5351 от 22.05.2025 г. на ВАС по адм. д. № 4372/2025 г., III о., Определение № 8929 от 18.07.2024 г. на ВАС по адм. д. № 6503/2024 г., III о., Определение № 415 от 15.01.2024 г. на ВАС по адм. д. № 11201/2023 г., III о., Определение № 3633 от 7.04.2025 г. на ВАС по адм. д. № 1840/2025 г., III о. и др., че когато административният акт, от чиято незаконосъобразност се претендира обезвредата, не е отменен (чл. 204, ал. 1 АПК) или не е оттеглен (чл. 204, ал. 3, предл. второ АПК), искът е недопустим за разглеждане по реда на АПК.

В конкретния случай „ОЛИВА“ АД твърди, че е претърпял имуществени вреди, пряка последица от незаконосъобразните разпореждания за забрана, издадени на 10.04.2023г. и 11.04.2023г. от инспектор в ОБДХ – В. Т.. Тези актове са оспорени от дружеството пред АдмС – П., образувани са дела с номера: 344/2023г., 345/2023г., 346/2023г., 347/2023г., 330/2023г., 339/2023г., 340/2023г., 341/2023г., 342/2023г. и 343/2023г., но всички са приключили с влезли в сила определения за прекратяване на производствата – обстоятелство, което не се оспорва и се установява от справка в деловодната система на съда. В тази връзка една от предпоставките за разглеждане на иск за вреди от тези актове – а именно те да са отменени като незаконосъобразни (чл. 204, ал. 1 АПК) не е налице – актовете не са отменени.

Не се установява да е налице и предпоставката по чл. 204, ал. 3, предл. второ АПК, а именно актът от който ищецът да твърди, че е претърпял вреди, да е бил оттеглен. Административният акт може да бъде оттеглен от органа, който го е издал, само по реда на чл.91, ал.1 АПК, съгласно която разпоредба, В 7-дневен срок, а когато органът е колективен - в 14-дневен срок, от получаване на жалбата или протеста административният орган може да преразгледа въпроса и да оттегли сам оспорения акт, да го отмени или измени, или да издаде съответния акт, ако е отказал издаването му, като уведоми за това заинтересованите страни. Тоест, органът може да упражни правомощието си да преразгледа вече издадения акт, ако срещу него има подадена жалба по административен ред (не съдебен с оглед систематичното място на чл.91 АПК) и в сроковете по чл.91, ал.1 АПК, но преди актът да е изчерпил правното си действие. В конкретния случай, не се твърди и не се представят доказателства, разпорежданията за забрана да са били оспорени по административен ред (жалбата пред съд не дава право на административния орган за преразглеждане на въпроса), нито органът да е издал акт по чл.91, ал.1 АПК, с който да преразгледа въпроса и да оттегли сам цитираните по-горе разпореждания за забрана от 10.04.2023г. и 11.04.2023г. Издадените впоследствие – на 28.04.2023г. разпореждания за насочване на храни, не представляват акт по чл.91, ал.1 АПК за оттегляне на първоначално издадените актове – разпореждания за забрана, тъй като нито са издадени по този ред, нито имат тези последици. С разпорежданията за насочване на храни, органът се е позовал на новонастъпили обстоятелства – резултати от лабораторни изследвания, въз основа на които е издал последващи, самостоятелни административни актове, за насочване на стоките за преработка. Тоест, правното действие на разпорежданията за забрана – от датата на издаването им, до датата на издаване на разпорежданията за насочване на храни, не е оттеглено или отречено от административния орган, поради което и не е налице оттегляне на акта по смисъла на предпоставката по чл.204, ал.3 АПК. Мълчаливо или с конклюдентни действия оттегляне на

административен акт, не е познато в българското право (Определение № 5351 от 22.05.2025 г. на ВАС по адм. д. № 4372/2025 г., III о.). Издаването на последващ акт, с който се отменя предходно наложена забрана, също не представлява оттегляне на първоначалния акт, което може единствено да бъде направено по реда на чл.91, ал.1 АПК.

След като актовете, от които ищецът твърди да е претърпял претендираните имуществени вреди – цитираните разпореждания за забрана, не са отменени като незаконосъобразни и не са оттеглени от административния орган по реда на чл.91, ал.1 АПК следва, че предявеният иск за обезвреда е недопустим, поради липса на процесуална предпоставка за разглеждането му. Същите аргументи важат и за Заповед № РД11-790/03.04.2023г., издадена от изпълнителния директор на БАБХ – за нея също не се твърди и няма данни да е отменена или оттеглена от органа.

По тези съображения на основание чл.130 ГПК, приложим вр. чл. 204, ал. 5 от АПК, исковата молба следва да бъде върната като недопустима, а образуваното въз основа на нея съдебно производство – да бъде прекратено.

При този изход на спора, ответникът на основание чл.143, ал.3 АПК има право на направените по делото разноски в размер на общо 2940 лева, от които 300 лв. – разноски за вещо лице и 2640 лв. – платено адвокатско възнаграждение.

Предвид гореизложеното, определението с което съдът е обявил устните състезания за приключени и, че ще се произнесе с решение по делото следва да се отмени като исковата молба бъде върната, като недопустима.

Воден от горното Административен съд София град, 27 състав,

О П Р Е Д Е Л И:

ОТМЕНЯ определение от 29.04.2025г. по адм.д. № 7351/2023г. по описа на АССГ, 27 състав, с което съдът е обявил устните състезания за приключени и, че ще се произнесе с решение по делото.

ВРЪЩА като недопустима, на основание чл.130 ГПК, вр. чл.204, ал.5 АПК, искова молба на „Олива“ АД срещу Областна дирекция по безопасност на храните – [населено място], за сумата от 11 010 щатски долара (левова равностойност от 19 701,40 лева), представляваща обезщетение за имуществени вреди от незаконосъобразни, оттеглените административни актове - Разпореждане за забрана № 303/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 304/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 305/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 306/10.04.2023г., Разпореждане за забрана № 352/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 353/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 354/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 355/11.04.2023г., Разпореждане за забрана № 356/11.04.2023г. и Разпореждане за забрана № 357/11.04.2023г., всички издадени от инспектор в ОБДХ – В. Т., и **ПРЕКРАТЯВА** образуваното въз основа на нея производство по адм.дело № 7351/2023г. на АССГ, 27 състав.

ОСЪЖДА „Олива“ АД с ЕИК[ЕИК], да заплати на Областна дирекция по безопасност на храните – [населено място], на основание чл.143, ал.3 АПК, сумата от 2940 лева – съдебни разноски.

Определението подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховен административен съд на основание чл.160 АПК в 7-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: